

فصل

انواع جشنواره‌ها، سمینارها و نمایشگاه‌ها از ابعاد گوناگون

❖ اهداف آموزشی

- ❖ انواع جشنواره، سمینار و نمایشگاه از نظر موضوع
- ❖ طبقه‌بندی جشنواره، سمینار و نمایشگاه از نظر نوع مدیریت برگزاری
- ❖ انواع جشنواره از نظر تعداد بخش‌ها و محورها
- ❖ انواع جشنواره، سمینار و نمایشگاه از نظر سطح برگزاری
- ❖ انواع جشنواره، سمینار و نمایشگاه از نظر سطح و گستره جغرافیایی
- ❖ انواع نمایشگاه از نظر نوع محل برگزاری
- ❖ انواع جشنواره از نظر چگونگی شرکت و نوع ارزیابی
- ❖ انواع نمایشگاه از نظر هدف برگزاری
- ❖ انواع نمایشگاه از نظر تعداد غرفه‌ها
- ❖ بررسی عوامل موثر در تعیین سطح و گستره برگزاری جشنواره، سمینار و نمایشگاه
- ❖ آشنایی با انواع نمایشگاه از نظر تنوع محتوا
- ❖ بررسی انواع نمایشگاه از نظر مدت و موقعیت جغرافیایی محل برگزاری

□ انواع جشنواره

جشنواره‌ها بر اساس موضوعات و شاخص‌های متعدد به انواع مختلفی تقسیم می‌شوند. موضوع و محتوا، بخش‌ها و محورهای برگزاری، نوع ارزیابی و چگونگی شرکت در آن، نوع مدیریت برگزاری و سطوح برگزاری جشنواره‌ها از جمله شاخص‌هایی است که جشنواره‌ها بر اساس آنها به انواع مختلف تقسیم می‌شوند که در اینجا به ذکر آنها می‌پردازیم:

□ انواع جشنواره از نظر موضوع و محتوا

موضوع و محتوا یکی از شاخص‌های مهم تعیین انواع جشنواره است که بر اساس این شاخص، جشنواره‌ها دارای انواع زیر هستند:

- ۱- **جشنواره‌های فرهنگی:** جشنواره‌های کتابخوانی، شعر و ادبیات و جشنواره‌های مطبوعات، داستان‌نویسی و
- ۲- **جشنواره‌های هنری:** جشنواره‌های تئاتر، موسیقی، نقاشی، عکس، سینمایی، خوشنویسی، هنرهای تجسمی و ... از جمله این نوع جشنواره‌ها هستند.
- ۳- **جشنواره‌های علمی و درسی:** جشنواره‌های دانش‌آموزی و دانشگاهی و
- ۴- **جشنواره‌های مالی و اقتصادی:** جشنواره‌های بانکی و مؤسسات اعتباری و
- ۵- **جشنواره‌های دینی و قرآنی:** مسابقات قرآنی، مسابقات کتب دینی، جشنواره‌های حوزه قرآن و عترت و
- ۶- **جشنواره‌های صنعتی و کشاورزی:** رقابت بین صنعتگران و تولیدکنندگان و کشاورزان و در نهایت انتخاب برترین از جمله این نوع جشنواره‌هاست. به عنوان نمونه جشنواره ملی گردو است که در سال ۱۳۹۰ در شهرستان بافق برگزار شد.

۷- جشنواره‌های حرفه‌ها و مشاغل: برخی جشنواره‌ها نیز در حوزه حرفه‌ها و مشاغل برگزار می‌شود. انتخاب برترین فروشندگان در حوزه‌های مختلف، برترین چاپخانه‌داران و... از جمله این جشنواره‌ها است.

۸- جشنواره‌های ورزشی: مسابقات ورزشی فی‌نفسه نوعی جشنواره محسوب می‌شوند. بزرگترین نوع جشنواره ورزشی المپیک است و در کشور ما نیز به مناسبت‌های مختلف از جمله دهه مبارک فجر، جشنواره‌های ورزشی در کنار سایر جشنواره‌های مناسبتی برگزار می‌شود.

۹- جشنواره‌های شغلی (کارمندی و کارگری): برگزاری جشنواره‌هایی با موضوع انتخاب کارمندان نمونه دسته‌ای دیگر از جشنواره‌ها است. جشنواره انتخاب کارمندان نمونه (جشنواره شهید رجایی) از جمله این جشنواره‌ها می‌باشد.

□ انواع جشنواره از نظر تعداد بخش‌ها و محورهای برگزاری

هر جشنواره‌ای از بخش‌ها، قسمت‌ها و محورهای مختلفی تشکیل شده است که از این منظر جشنواره به انواع زیر تقسیم می‌شوند:

۱- جشنواره‌های تک‌بخشی: این نوع جشنواره‌ها از یک بخش تشکیل شده است و برگزارکننده با محدود کردن بخش‌های جشنواره از پرداختن به سایر موضوعات مرتبط با جشنواره پرهیز می‌کند. جشنواره مقاله‌نویسی یا عکس با موضوعی مشخص از این جمله جشنواره‌هاست.

۲- جشنواره‌های چندبخشی: برخی برگزارکنندگان جشنواره‌ها موضوع جشنواره را به بخش‌های متعدد تقسیم و از زوایای متعددی جشنواره را برگزار می‌کنند. به عنوان مثال جشنواره مطبوعات که می‌تواند انواع مطالب قابل درج در مطبوعات اعم از گزارش، مقاله، خبر، عکس و... را شامل شود.

۳- جشنواره‌های دارای محورها و بخش‌های جنبی: برخی برگزارکنندگان هم در کنار بخش‌های اصلی جشنواره، بخش‌های جنبی در نظر می‌گیرند تا سایر موضوعات و آثار تولیدی را که مدنظر دارند، در بخش‌های جنبی مورد بررسی قرار داده و ارزیابی کنند.

□ انواع جشنواره از نظر چگونگی شرکت و نوع ارزیابی

چگونگی شرکت در جشنواره‌ها و نوع ارزیابی‌ها یکی دیگر از شاخص‌هایی است که بر اساس آن جشنواره‌ها به انواع مختلف ذیل تقسیم می‌شوند:

- ۱- جشنواره‌های مطالعاتی و مسابقه‌ای: جشنواره مطالعاتی و مسابقه‌ای نوعی از جشنواره‌هاست که افراد با مطالعه منابع و تکمیل پاسخنامه در آن شرکت می‌کنند، مثل جشنواره‌ها و مسابقات کتابخوانی.
- ۲- جشنواره‌های ارزیابی عملکرد: در این نوع جشنواره افراد، تشکل‌ها، ادارات و... با ارائه عملکرد دوره‌ای خود در آن شرکت می‌کنند، مثل جشنواره شهید رجایی برای کارمندان یا جشنواره مؤسسات فرهنگی هنری.
- ۳- جشنواره‌های آثار تولیدی: در این نوع جشنواره‌ها افراد، مراکز، مؤسسات و ادارات و... با ارائه آثار تولیدی خود در آن شرکت می‌کنند، مثل جشنواره عکس، مقاله‌نویسی، فیلم و... .

□ انواع جشنواره از نظر سطح برگزاری

جشنواره‌ها به لحاظ وسعت، جغرافیا و سطوح تحت پوشش به انواع زیر تقسیم می‌شوند:

- ❖ جشنواره‌های شهرستانی؛
- ❖ جشنواره‌های منطقه‌ای (چند شهرستانی)؛
- ❖ جشنواره‌های استانی؛
- ❖ جشنواره‌های منطقه‌ای (چند استانی)؛
- ❖ جشنواره‌های ملی؛
- ❖ جشنواره‌های بین‌المللی.

□ انواع نمایشگاه

یکی از موضوعاتی که باید علاقه‌مندان به برگزاری، غرفه‌داران و بازدیدکنندگان در زمینه برگزاری نمایشگاهها بدانند، دسته‌بندی انواع نمایشگاههاست. در این راستا، نمایشگاهها بر اساس شاخص‌های مختلف به انواع متعددی تقسیم می‌شوند.

هدف از برگزاری، تنوع محتوای نمایشگاه، موضوعات برگزاری، حجم و تعداد غرفه‌ها، مدت برگزاری نمایشگاه، نوع مدیریت برگزاری، وسعت و پوشش جغرافیایی، وضعیت فیزیکی محل برگزاری و نوع محل برگزاری نمایشگاهها از جمله شاخص‌هایی است که نمایشگاهها بر اساس آنها به انواع مختلف تقسیم می‌شوند. که در ادامه به آن می‌پردازیم.

□ انواع نمایشگاه از بعد هدف برگزاری

نمایشگاهها از نظر هدف برگزاری به دو نوع زیر تقسیم می‌شوند:

■ نمایشگاه تجاری (انتفاعی)

نمایشگاههای تجاری و انتفاعی با هدف کسب سود برگزار می‌شوند و تجارت و کسب سود، هدف اصلی برپایی این دسته از نمایشگاههاست. نمایشگاههای عرضه و فروش کالاها، محصولات و خدمات و نمایشگاههای بازرگانی از این نوع نمایشگاهها هستند.

■ نمایشگاه غیر تجاری (غیر انتفاعی)

هدف اصلی برپایی نمایشگاههای غیر تجاری و غیر انتفاعی کسب سود و تجارت نیست، بلکه معرفی کالاها و خدمات و دستاوردها در اولویت برگزاری این نوع از نمایشگاهها قرار دارند. اکسپوها، نمایشگاههای دستاوردها و... از این نوع نمایشگاهها هستند.

□ انواع نمایشگاه از نظر تنوع محتوا

نمایشگاهها از نظر تنوع محتوا به انواع زیر تقسیم می‌شوند:

■ نمایشگاههای عمومی

در این نوع نمایشگاه انواع کالاها، خدمات و دستاوردها در معرض دید عموم قرار می‌گیرد. نمایشگاههای عرضه مستقیم کالا، نمایشگاههای بهاره و... از این دست از نمایشگاهها هستند.

■ نمایشگاههای تخصصی

این نوع نمایشگاهها در مقایسه با نمایشگاههای عمومی محدودتر است. ویژگی این نمایشگاه عرضه کالاها و خدمات یا دستاوردهای مربوط به یک یا چند حوزه خاص است. نمایشگاه چاپ و بسته‌بندی، تبلیغات یا نمایشگاه کتاب و... از این دست از نمایشگاهها هستند.

□ انواع نمایشگاهها از بُعد موضوع

نمایشگاهها از نظر موضوع به انواع زیر تقسیم می‌شوند:

■ نمایشگاههای فرهنگی هنری

موضوع این نوع نمایشگاهها در زمینه‌های فرهنگی هنری است. نمایشگاه کتاب، نمایشگاه مطبوعات، نمایشگاه نقاشی، عکس، خوشنویسی، نگارگری، صنایع دستی و سنتی و نمایشگاههای مناسبتی حوزه فرهنگ و هنر از جمله این نوع نمایشگاه هستند.

■ نمایشگاههای دستاوردهای علمی، دانشگاهی و آموزشی

موضوع برگزاری برخی نمایشگاهها دستاوردهای علمی، دانشگاهی و آموزشی است. نمایشگاههای دستاوردهای تحقیقات علمی و دانشگاهی یا نمایشگاههایی با هدف آموزش دستاوردهای جدید از جمله این نوع نمایشگاههاست.

■ نمایشگاههای محصولات و تولیدات کشاورزی

عرضه و فروش محصولات و تولیدات کشاورزی یا آخرین دستاوردهای این عرصه از جمله این نوع نمایشگاهها می‌باشد.

■ نمایشگاههای دینی و قرآنی

نمایشگاههای قرآن، کتب دینی و سایر نمایشگاههای حوزه قرآن و عترت از جمله این نوع نمایشگاهها می‌باشد.

■ نمایشگاههای محصولات صنعتی

نمایش آخرین دستاوردهای صنعتگران و تولیدکنندگان صنعتی در عرصه‌های مختلف پزشکی، کشاورزی، آهن و ... از جمله این نوع نمایشگاههاست.

■ نمایشگاههای صنفی، حرفه‌ها و توانمندی‌های مشاغل

برخی نمایشگاهها نیز در حوزه اصناف، حرفه‌ها و توانمندی‌های مشاغل برگزار می‌شود. نمایشگاه فعالان عرصه چاپ و نشر و ... از جمله این نمایشگاههاست.

■ نمایشگاههای تجهیزات پزشکی و ورزشی

نمایشگاه تجهیزات پزشکی و لوازم ورزشی از جمله نمایشگاههایی با علاقه‌مندان بسیاری است. در این حوزه نمایشگاههای ورزشی دارای مخاطب عام و نمایشگاههای پزشکی مخاطب خاص دارد.

■ نمایشگاههای دستاوردهای ادارات و دستگاهها

. این نوع نمایشگاهها عموماً در ایام خاصی از سال مانند هفته دولت یا دهه مبارک فجر برگزار می‌شود.

■ نمایشگاههای اطلاع‌رسانی، ترویجی و تبلیغی

موضوع برگزاری این نوع نمایشگاهها، اطلاع‌رسانی، تبلیغ و ترویج کالاها، خدمات و تولیدات است.

■ نمایشگاههای مناسبی

این نوع نمایشگاهها عموماً در ایام و مناسبت‌های خاص برگزار می‌شود. نمایشگاههای مناسبی بنا به رویدادی خاص یا مناسبت‌های تقویمی در طول سال برگزار می‌شود. نمایشگاه دهه فجر، نمایشگاه کتاب استاد مطهری در روز شهادت ایشان، ایام دفاع مقدس و... از این نوع نمایشگاههاست.

□ انواع نمایشگاه از نظر حجم و تعداد غرفه‌ها

حجم و تعداد غرفه‌های نمایشگاهها، یکی از شاخص‌های تعیین انواع نمایشگاه می‌باشد که بر اساس این شاخص، نمایشگاهها دارای انواع مختلف ذیل هستند:

■ نمایشگاههای کوچک

این نوع نمایشگاهها دارای تعداد غرفه‌های محدودی هستند و در وسعت کمی برگزار می‌شوند. نمایشگاههای با گستره جغرافیایی محدود یا موضوعات غیر تخصصی از این نوع هستند.

■ نمایشگاههای بزرگ

این نوع نمایشگاهها دارای تعداد غرفه‌های زیاد هستند و با وسعت بیشتری برگزار می‌شوند. نمایشگاههای با گستره جغرافیایی وسیع یا نمایشگاههای تخصصی از این نوع هستند.

□ انواع نمایشگاه از نظر مدت برگزاری

بر اساس این شاخص، نمایشگاهها دارای انواع زیر هستند:

■ نمایشگاههای موقت و کوتاه‌مدت

مدت برگزاری نمایشگاههای موقت و کوتاه مدت از ۱ تا ۱۵ روز است و عموماً نمایشگاهها این گونه برگزار می‌شوند.

■ نمایشگاههای میان‌مدت

این نمایشگاهها دارای مدت زمان طولانی‌تری هستند. مدت برگزاری این دسته از نمایشگاهها ممکن است از یک تا شش ماه باشد.

■ نمایشگاههای بلندمدت و دائمی

این نوع نمایشگاهها دارای مدت زمان برگزاری طولانی‌تری است. مدت برگزاری این نوع نمایشگاهها ممکن است از یک سال تا دائمی باشد.

□ انواع نمایشگاه از نظر وضعیت فیزیکی محل برگزاری

بر اساس این شاخص، نمایشگاهها دارای انواع مختلف هستند:

■ نمایشگاه ثابت و مسقف

همان گونه که پیداست نمایشگاههای ثابت و مسقف، دارای مکانی ثابت و مشخص هستند. عموم نمایشگاهها، نیازمند مکانی ثابت و مسقف هستند و این گونه برپا می‌شوند.

■ نمایشگاههای روباز (بدون سقف)

نمایشگاههای روباز و بدون سقف، عموماً نمایشگاههایی موقتی بوده یا در مناطقی با آب و هوای مناسب برپا می‌شوند. شنبه تا پنج‌شنبه‌بازارها از این دست از نمایشگاهها می‌باشند.

■ نمایشگاههای سیار

این نوع نمایشگاه به گونه‌ای طراحی می‌شوند که امکان نقل و انتقال آسان آن مهیا باشد. نمایشگاههای سیار در حوزه‌های مختلف، امروزه کاربرد دارند و برگزاری این نوع نمایشگاهها دارای ویژگی‌ها و مزایای متعددی است. حوزه‌های فرهنگی و هنری، محصولات و تولیدات کشاورزی و... عرصه‌هایی است که امکان برگزاری نمایشگاههای سیار را دارند.

■ نمایشگاههای مجازی

نمایشگاههای مجازی دسته‌ای دیگر از نمایشگاهها هستند. این نمایشگاهها عملاً در اینترنت و روی صفحات جداگانه‌ای از وبسایت‌ها اجرا و برپا می‌شوند. افراد، شرکتها، مؤسسات و شرکت‌کنندگان در این نوع نمایشگاه دارای صفحه‌ای مجزا در وبسایتی مشخص هستند و در قالب چارچوب تعیین شده به معرفی خود، کالاها و خدمات یا دستاوردها و... می‌پردازند. زمان برپایی و دامنه اطلاع‌رسانی و تبلیغات نامحدود، امکان به‌روزرسانی اطلاعات، امکان معرفی کالا و خدمات به همراه تصویر و متن و امکان بهره‌برداری توسط طیف وسیعی از مردم از ویژگی‌های این نوع نمایشگاه است.

□ انواع نمایشگاه از نظر موقعیت جغرافیایی محل برگزاری

نمایشگاهها براساس موقعیت جغرافیایی و محل برگزاری به دو نوع تقسیم می‌شوند:

■ نمایشگاههای داخلی

این نوع نمایشگاهها در داخل کشور برگزار می‌شوند و شرکت‌کنندگان در آن به دو صورت امکان شرکت در آن را دارند. در برخی از این نمایشگاهها فقط شرکت‌کنندگان داخلی اعم از افراد،

شرکت‌ها، مؤسسات داخلی امکان دریافت غرفه و شرکت در نمایشگاه را دارند. در برخی دیگر از این نوع نمایشگاهها نیز شرکت برای افراد، شرکت‌ها، مؤسسات داخلی و خارجی آزاد است و همه می‌توانند، در آن شرکت کنند.

■ نمایشگاههای خارجی

این نوع نمایشگاهها در خارج از کشور برگزار می‌شوند که افراد، شرکت‌ها، مؤسسات و شرکت کنندگان کشور امکان شرکت در آن و رقابت با شرکت کنندگان سایر کشورها را دارند.

□ انواع سمینارها

سمینارها بر اساس موضوعات و شاخص‌های مختلف به انواع متعددی تقسیم می‌شوند. موضوع و محتوا، نوع مدیریت برگزاری، گستره جغرافیایی و سطوح برگزاری سمینارها از جمله شاخص‌هایی است که سمینارها بر اساس آنها به انواع مختلف، تقسیم می‌شوند.

□ انواع سمینار از نظر سطح برگزاری

سمینارها به لحاظ سطح برگزاری دارای انواع مختلفی هستند. سطح برگزاری بیانگر درجه اهمیت و چگونگی برگزاری و کیفیت آن است که در این بخش به اختصار توضیحی در خصوص انواع سمینار از نظر سطح برگزاری داده می‌شود.

■ سمینارهای دانش‌آموزی و دانشجویی

این دسته از سمینارها در حوزه دانش‌آموزی و دانشجویی بوده و به سمینارهایی که دانشجویان در زمینه فعالیت‌های درسی خود ارائه می‌کنند، اشاره دارد.

■ سمینارهای علمی و تخصصی

این دسته از سمینارها توسط مراکز دانشگاهی و علمی و با رعایت اصول و آداب مربوطه برگزار می‌شود و از کیفیت و اعتبار زیادی برخوردار است.

□ انواع سمینار از نظر گستره جغرافیایی

سمینارها معمولاً به لحاظ وسعت و جغرافیای تحت پوشش دارای انواع زیر هستند.

■ سمینارهای یک یا چند استانی

این نوع سمینار در گستره یک یا چند استان برگزار می‌شود. محدودیت موضوع یا بودجه و امکانات

برگزارکنندگان باعث می‌شود، گستره جغرافیای یک یا چند استان برای برگزاری این دسته از سمینارها انتخاب شود.

■ سمینارهای ملی

این نوع سمینار دارای گستره جغرافیایی ملی است و در سطح یک کشور برگزار می‌شود.

■ سمینارهای بین‌المللی

برخی سمینارها در سطح و گستره بین‌المللی برگزار می‌شوند. بدیهی است برگزاری این چنین سمینارهایی نیازمند امکانات، اعتبارات و شرایط خاص خود است.

□ انواع سمینار از نظر موضوع

سمینارها حسب موضوع و محتوی دارای طیف گسترده‌ای از موضوعات هستند و بررسی سمینارهای برگزار شده طی چند سال اخیر حکایت از برگزاری سمینارها در موضوعات متنوعی است.

فرهنگ و هنر، روابط عمومی، تبلیغات، بازاریابی و فروش، پزشکی و سلامت، بهداشت و روان، علوم پایه از قبیل شیمی، جبر، ریاضی و...، مدیریت و امور مرتبط با آن، حقوق، قوانین و شاخه‌های آن، آمار و احتمال، محیط زیست و مباحث مربوطه، اقتصاد و زیرساخت‌های اقتصادی، گردشگری و امور مرتبط با آن، شاخه‌های مختلف مهندسی، مشاوره و روانشناسی، کشاورزی و مباحث مرتبط با آن، تولید و مصرف، کارآفرینی و کسب و کار، ورزش و مباحث مرتبط با علوم ورزشی از جمله موضوعات سمینارهای برگزار شده طی چند سال اخیر است.

با بررسی سمینارهای برگزار شده پی می‌بریم ادارات و مراکز علمی و دانشگاهی و برگزارکنندگان سمینارها وقتی پیرامون هر موضوعی، ضرورت گردآوری و جمع‌بندی آخرین یافته‌های پژوهشی و علمی و بحث و بررسی را احساس کردند، یا اینکه در حوزه‌های مختلف وقتی مشکلات را مشاهده کردند و ضرورت نگاه علمی و ارزیابی دیدگاهها و انجام پژوهش‌های کاربردی جدید را احساس کردند، اقدام به برگزاری سمینار در آن حوزه می‌کنند.

□ انواع سمینار از نظر مدت برگزاری

سمینارها از نظر مدت برگزاری به انواع زیر تقسیم می‌شوند:

■ سمینارهای یک‌روزه

گستره و موضوع برخی سمینارها محدود است. از این رو این نوع سمینارها دارای مدت زمان

برگزاری یک روز یا ساعات مشخصی از یک روز است. عموماً سمینارهای با گستره استانی و سمینارهای با موضوعات محدود به صورت یک‌روزه برگزار می‌شود.

■ سمینارهای چندروزه

گستره و موضوع برخی سمینارها وسیع است. از این رو این نوع سمینارها دارای مدت زمان برگزاری چند روز (بیش از یک روز و نهایتاً تا ۳ روز) است. عموماً سمینارهای با گستره ملی و بین‌المللی که دارای برنامه‌های جنبی متعدد هستند به صورت چندروزه برگزار می‌شوند.

□ انواع جشنواره، سمینار و نمایشگاه از نظر نوع مدیریت برگزاری

نوع مدیریت برگزاری جشنواره‌ها، سمینارها و نمایشگاهها نیز از جمله شاخص‌هایی است که در چگونگی، کمیت و کیفیت برگزاری سمینارها و میزان استقبال از آنها تأثیر فراوانی دارد. قابل ذکر است. جشنواره‌ها، سمینارها و نمایشگاهها از نظر نوع مدیریت برگزاری آنها به انواع زیر تقسیم می‌شوند.

■ مدیریت دولتی

در این نوع جشنواره‌ها، سمینارها و نمایشگاهها به دلیل حساسیت‌های موضوع آن یکی از ادارات و ارگان‌های دولتی مسئول برگزاری است و به لحاظ عملیاتی و اجرایی، بخش خصوصی مشارکت چندانی در اجرا و برگزاری آن ندارد.

■ مدیریت خصوصی

مدیریت برگزاری این نوع جشنواره‌ها، سمینارها و نمایشگاهها با بخش خصوصی اعم از مؤسسات، انجمن‌ها و تشکل‌های مردمی است و ادارات و دستگاههای دولتی در برگزاری آنها هیچ دخالتی ندارند.

■ مدیریت مشارکتی

مدیریت در این نوع از جشنواره‌ها، سمینارها و نمایشگاهها مشارکتی و تلفیقی می‌باشد. بخش دولتی در کنار بخش خصوصی، مدیریت برگزاری این نوع از جشنواره‌ها، سمینارها و نمایشگاهها را بر عهده دارند. این همکاری و مشارکت ممکن است در اجرا یا در حمایت از برگزاری آن باشد. در هر صورت و با توجه به نگاه دولت به واگذاری امور به بخش‌های خصوصی و کاهش تصدی‌گری‌ها، برگزاری این نوع از جشنواره‌ها، سمینارها و نمایشگاهها در حال گسترش می‌باشد.

□ عوامل تأثیرگذار در تعیین سطح جشنواره، سمینار و نمایشگاه

اینکه هر جشنواره، سمینار و نمایشگاهی را در چه سطح و گستره جغرافیایی برگزار کنیم، مستلزم وجود شرایط و مدنظر قرار دادن نکاتی است که در ادامه به آن می‌پردازیم.

عمده‌ترین عوامل تأثیرگذار در تعیین سطح و گستره جغرافیایی جشنواره‌ها، سمینارها و نمایشگاهها عبارتند از:

■ موضوع جشنواره، سمینار و نمایشگاه

برخی موضوعات به لحاظ عدم گستردگی در کل کشور یا منحصر بودن در منطقه‌ای خاص، امکان برگزاری در سطح گسترده را ندارند و بالعکس برخی موضوعات به دلیل گستردگی و پراکندگی فعالیت در آن عرصه، امکان برگزاری در سطحی وسیع را دارند که حتماً باید در سطحی گسترده برگزار شوند تا دارای نتایج مفیدی باشند. اینکه ظرفیت موضوع یک جشنواره، سمینار و نمایشگاه چه حد است، از مواردی است که در تعیین سطح برگزاری آنها تأثیرگذار است.

■ بودجه و امکانات

اگر بودجه و امکانات محدود باشد، برگزاری جشنواره، سمینار و نمایشگاه در گستره جغرافیایی ملی یا بین‌المللی به روند برگزاری آن خلل وارد می‌کند و امکان برگزاری سمیناری شایسته را می‌گیرد. بنابراین برای برگزاری جشنواره‌ها، سمینارها و نمایشگاههای ملی و بین‌المللی باید بودجه و امکانات لازم را در اختیار داشت یا تأمین نمود.

■ شرایط کمیته علمی در سمینارها

موضوع ارزیابی و داوری مقالات در سمینارها یکی از عوامل تأثیرگذار و مهم است و هر چه گستره سمینار بالاتر می‌رود، سطح کمیته علمی هم باید ارتقا یابد. اگر امکان بهره‌مندی از افرادی شاخص با توان و رتبه علمی بالا برای فعالیت در کمیته علمی سمینار را نداریم، بهتر است از برگزاری سمینارهایی با گستره جغرافیایی بالا، خودداری کنیم. کمیته علمی از منظر شرکت‌کنندگان یکی از شاخص‌های شرکت در سمینارها هستند. هرچه سطح علمی و تجربی آنان بالاتر باشد، رغبت برای شرکت در سمینار افزایش می‌یابد، چراکه مطمئن می‌شوند مقالات آنان توسط افرادی با درجات علمی بالا بررسی و ارزیابی می‌شود. از این رو بهتر است به این موضوع در انتخاب افراد کمیته علمی برای سمینارها توجه جدی داشته باشیم.